

**ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် COVID-19 ကာကွယ်ရေးစည်းကမ်းများ တိကျစွာလိုက်နာဆောင်ရွက်ရေး
ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး
ပြောကြားခဲ့သည် အမှာစကား**

နေပြည်တော်

(၂၀၂၀) ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့

- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် COVID-19 ရောဂါဆိုင်ရာတွေ့ရှိချက်အသစ်များ၊ နေရာဒေသအလိုက် ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားမှု ပုံသဏ္ဌာန်၊ ကပ်ရောဂါဗေဒ တွေ့ရှိချက်များ အပါအဝင် ပြောင်းလဲလျက်ရှိသော အခြေအနေအရပ်ရပ်နှင့် အညီ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များ၊ ရောဂါကာကွယ်ရေး စည်းကမ်းလမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်အချက်များအား မွမ်းမံပြင်ဆင်ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် နည်းဗျူဟာများ မွမ်းမံပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ခြင်းများအား လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် နေ့မအား၊ ညမနားဖြင့် COVID-19 ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ၊ COVID-19 လူနာကုသရေးလုပ်ငန်းများ၊ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေး ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းများနှင့် COVID-19 မဟုတ်သောအခြား ရောဂါအမျိုးမျိုး ကာကွယ်ကုသခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ စိတ်ရော ကိုယ်ပါပင်ပန်းနေကြပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- COVID-19 ရောဂါအား အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ကောင်းစွာထိန်းချုပ်နိုင်ရန်အတွက် COVID-19 ကာကွယ်ရေး စည်းကမ်းများကို လိုက်နာမှု ရာခိုင်နှုန်း များပြားရန်အရေးကြီးနေပြီး ယခုအချိန်တွင် စည်းကမ်းလိုက်နာမှု ရာခိုင်နှုန်းသည် လိုအပ်သည့် ပမာဏ မရှိသေးပါကြောင်း၊
- မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာနှင့် အများပြည်သူဆိုင်ရာနေရာများတွင် COVID-19 စည်းကမ်းများကို ပြည်သူများ တိကျစွာလိုက်နာဆောင်ရွက်မှုရှိစေရေးအတွက် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သင့်တော်သည့် အရေးယူမှုပြုလုပ်ခြင်းများကို လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များက ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါကြောင်း၊
- COVID-19 ကာကွယ်၊ ထိန်းချုပ်၊ ကုသရေး အမျိုးသားအဆင့် ဗဟိုကော်မတီမှ ပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ ဖြေလျော့မှုများ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါကြောင်း၊ ထိုသို့ ဖြေလျော့မှုများပေးပြီးနောက် လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရာတွင်လည်းကောင်း၊

လူမှုစီးပွားရေး ကိစ္စရပ်များဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း COVID-19 ကာကွယ်ရေးစည်းကမ်းများကို ဆက်လက် လိုက်နာကျင့်သုံးရန်မှာ မဖြစ်မနေ အရေးကြီးပါကြောင်း၊

- COVID-19 ရောဂါကာကွယ်စည်းကမ်းများကို ပြည်သူများအကြားလိုက်နာမှု အားကောင်းစေရေး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့မှ တင်းကြပ်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ပြောကြားလိုပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ပြည်သူများအကြားတွင် COVID-19 ရောဂါပိုးရှိနေပြီး ရောဂါလက္ခဏာ တစ်စုံတစ်ရာ မပြသသူများ ရှိနေနိုင်ပြီး ၎င်းတို့မှ တစ်ဆင့် ရောဂါ ထပ်ဆင့်ပြန့်ပွားကူးစက်နိုင်သည် ဆိုသည့်အချက်ကို ပြည်သူတစ်ဦးချင်း သိရှိပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြစေရန် "ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း (mask) မဖြစ်မနေတပ်ဆင်ရေး လူထုလှုပ်ရှားစီမံချက်" မှ တစ်ဆင့်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- သို့ဖြစ်၍ ယခုအချိန်တွင် COVID-19 ကာကွယ်ရေးစည်းကမ်းများအား လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု ရှိစေရေးအတွက် အသိပညာပေးစည်းရုံးခြင်း၊ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သင့်တော်သည့် အရေးယူမှု ပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ခြင်းမပြုပါက ရောဂါကူးစက်မှုများဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေမည် ဖြစ်ကာ ပြည်သူများ၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေးစသည်ဖြင့် ဘက်စုံကဏ္ဍများတွင် အနုတ်လက္ခဏာ ဆောင်သောအကျိုးဆက်များ ဖြစ်ပွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးသည် စီးပွားရေးမြို့တော်ရှိရာ နေရာဖြစ်ခြင်း၊ စက်ရုံနှင့် အလုပ်ရုံများ များပြားခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေအမျိုးမျိုးရှိသော သူများနေထိုင်ကြခြင်း၊ လူဦးရေထူထပ်များပြားခြင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာနှင့် ပြည်တွင်းလေဆိပ်ရှိခြင်း၊ အများပြည်သူသုံး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်များစွာရှိခြင်း၊ အခြားတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များနှင့် ဝင်ထွက် ပေါက်များစွာချိတ်ဆက်မှုရှိကာ ကူးလူးသွားလာမှုများပြားခြင်းစသည့် ကွဲပြားခြားနားပြီး ထူးခြားသည့် အခြေအနေများရှိခြင်းကြောင့် အခြားတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များတွင် ကျင့်သုံးနေသော နည်းလမ်းများအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်ဘဲ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့် သင့်တော်သော နည်းလမ်းများဖြင့် COVID-19 စည်းကမ်းလိုက်နာမှုရှိစေရေး လုပ်ငန်းများအား ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့မှ အမြန်ဆုံး ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါကြောင်း၊
- COVID-19 သည် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှ တစ်ဆင့်ကူးစက်သောရောဂါဖြစ်သဖြင့် ကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လျင်မြန်စွာ ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်ရန်မှာ အရေးကြီးပါကြောင်း၊ တစ်နာရီ၊ တစ်ရက် နောက်ကျလျင်နောက်ကျသလို ရောဂါဖြစ်ပွားကူးစက်မှု ပိုမိုဖြစ်ပွားစေနိုင်ပါကြောင်း၊

- ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အနေဖြင့်လည်း ယခုကဲ့သို့ ကပ်ရောဂါဖြစ်စဉ်များတွင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးပြဋ္ဌာန်းချက် (International Health Regulations 2005) ကို ထုတ်ပြန်ထားကာ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း
- လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များ၊ စံလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ စည်းကမ်းလမ်းညွှန်ချက်များ မည်မျှပင် ကောင်းမွန် စေကာမူ လိုက်နာမှုမရှိပါက အချည်းနှီးပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- သို့ဖြစ်ပါ၍ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့နှင့် ဌာနဆိုင်ရာများ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကာ ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး၏ လက်ရှိအခြေအနေအရပ်ရပ်နှင့် ကိုက်ညီသော COVID-19 ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေး စည်းကမ်းများ ချမှတ်ကာ ပြည်သူများလိုက်နာစေရေးအတွက် အမြန်ဆုံးစတင်နိုင်ရန်အတွက် ပြောကြားလိုပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် မိမိအိမ်တွင်နေထိုင်ရေး (Stay at home) အစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ မြို့နယ်တစ်ခုလုံးအနေအထားဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရောဂါဖြစ်ပွားပျံ့နှံ့မှုပုံသဏ္ဌာန်နှင့် နေ့အလိုက် ပြောင်းလဲမှု ပုံသဏ္ဌာန်၊ လတ်တလော ဖြစ်ပွားသူ အရေအတွက်နှင့် နေရာအလိုက် အစုလိုက်ဖြစ်ပွားမှု၊ လူအများ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ပမာဏနှင့် အရှိန်အဟုန်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ လမ်းများ၏ တည်နေရာ၊ လူဦးရေထူထပ်မှုစသည့် အချက်များအပေါ်မူတည်၍ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ လမ်း အလိုက်သာ မိမိအိမ်တွင်နေထိုင်ရေး (Stay at home) အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့၊ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဗဟိုကူးစက်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးဌာနခွဲတို့ အသေးစိတ်ညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် -
 - ပြည်သူများ လူမှုစီးပွားလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာ၌ COVID-19 ကာကွယ်ရေး စည်းကမ်းများကို တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်အား ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးပါရန်၊
 - ဈေးဝယ်သူများ ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း (mask) စနစ်တကျ မတပ်ဆင်ဘဲ ဈေးအတွင်း ဝင်ရောက်ခွင့်မပြုရန်
 - ဈေးရောင်းချသူများတွင် ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း (mask) နှင့် မျက်နှာအကာ (face shield) တပ်ဆင်ခြင်းမရှိက ရောင်းချခွင့်မပြုရန်၊

- အများပြည်သူဆိုင်သောနေရာများတွင် ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း (mask) တပ်ဆင်ခြင်းမပြုဘဲ သွားလာမှုမရှိစေရန်၊
- အများပြည်သူသုံး ဘတ်စ်ကားများတွင် ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း (mask) တပ်ဆင်ခြင်း မပြုဘဲ စီးနင်းခွင့်မပြုရန်နှင့် စီးနင်းနေစဉ် လမ်းခရီးတွင် ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း (mask) ကိုချွတ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) မေးသိုင်းခြင်းများ ပြုလုပ်ပါက ဆက်လက်စီးနင်းခွင့် မပြုရန်၊
- ဘတ်စ်ကားမောင်းသူများ ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း (mask) နှင့် မျက်နှာအကာ (face shield) မဖြစ်မနေ တပ်ဆင်ရန်၊
- စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများတွင် COVID-19 ကာကွယ်ရေးစည်းကမ်းများ တိကျစွာလိုက်နာရေး ဆောင်ရွက်ရန် တို့ကို ဝိုင်းဝန်း ပံ့ပိုးကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါကြောင်း၊
- COVID-19 လူနာတစ်ဦးချင်းအား ကုသမှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ဆရာဝန်၊ သူနာပြုနှင့် ကုသမှု အထောက်အကူပြုပညာရှင်များသည် အစွမ်းကုန်ဆောင်ရွက်ရသည်ဖြစ်ရာ ပင်ပန်းနေကြပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- လူနာအသစ်ဖြစ်ပွားမှု ကျဆင်းစေရန်အတွက် ကူးစက်မှုကွင်းဆက်ကို ဖြတ်တောက်နိုင်ရေး ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးပညာရှင်များ အားထည့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ယခုဖြစ်ပွားနေသည့် COVID-19 ကူးစက်မှု ဒုတိယလှိုင်း ကြာမြင့်မည်အချိန်ကာလသည် ပြည်သူများ စည်းကမ်းလိုက်နာမှု ရှိ၊ မရှိ ဆိုသည့် အချက်နှင့် တိုက်ရိုက် ဆက်နွှယ်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများမှ တာဝန်သိစွာဖြင့် စည်းကမ်းလိုက်နာဆောင်ရွက်မှသာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု လျော့ပါး နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများ၊ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်များ၊ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်များကို အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီသိရှိနိုင်ရေးအတွက် စောင့်ကြည့် အကဲဖြတ်မှု စာရင်းပုံစံ (monitoring checklist) များဖြင့် စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်မှုနှင့် ဆန်းစစ်မှုများကို ဆောင်ရွက်သည့် ကိစ္စရပ်များ၌လည်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့မှ ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက် ပေးစေလိုပါကြောင်း၊
- COVID-19 စတင်ဖြစ်ပွားစဉ်မှစ၍ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့၏ ဦးဆောင်မှုနှင့် ပံ့ပိုး မှုများကြောင့် COVID-19 ကို ယခုလက်ရှိအခြေအနေအတိုင်းအတာအထိ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်သည်ကို အသိအမှတ်ပြု ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း၊

- COVID-19 ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို တိုင်းဒေသကြီး ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် ကုသရေး ဦးစီးဌာနမှ အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေကိုသာ ဗဟိုသို့ အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ အကြောင်းကြားရန်လိုပါကြောင်း၊
- ယခု COVID-19 ဖြစ်ပွားစဉ်ကာလ၌ မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ၊ မဟာဗျူဟာပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကိုသာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ဆက်သွယ်ပြောကြား ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံရန်နှင့် လိုအပ်ပါက မိမိတို့မှ COVID-19 ကာကွယ်၊ ထိန်းချုပ်၊ ကုသရေး အမျိုးသားအဆင့် ဗဟိုကော်မတီသို့ တင်ပြ၍ ဆက်လက်ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သူများ

- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဖြိုးမင်းသိမ်း၊
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြလေးစိန်၊
- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့၊ လူမှုရေးဝန်ကြီး ဦးနိုင်ငံလင်း၊
- ဆေးတက္ကသိုလ် (၁) ပါမောက္ခချုပ် ပါမောက္ခဒေါက်တာဇော်ဝေစိုး၊
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ အမြဲတမ်း အတွင်းဝန် ပါမောက္ခဒေါက်တာသက်ခိုင်ဝင်း၊
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာစိုးဦး၊
- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးစိုးစိုးဇော်၊
- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာထွန်းမြင့်။